

VACCINATIES BIJ UITZENDKRACHTEN

PRINCIPE

Codex VII. 1, XII - Inenting

Werkgevers nemen verplicht welbepaalde maatregelen om hun werknemers en uitzendkrachten te beschermen tegen gezondheidsrisico's verbonden aan de werkpost en aan hun werkomgeving.

Bij werkzaamheden waarbij blootstelling aan biologische agentia een mogelijk gezondheidsrisico meebrengt is de meest gekende maatregel de 'inenting' of 'vaccinatie' van de werknemer.

DEFINITIE

Codex art. VII. 1-1
KB 23/11/2020 bijlage 1 art. 2

Biologische agentia zijn:

- Bacteriën,
- Virussen,
- Prionziekte-agentia,
- Parasieten en
- Fungi

INDELING

Vier gevaargroepen

Codex art. VII. 1-3
KB 23/11/2020 bijlage 1 art. 2

Biologische agentia worden in vier gevaargroepen ingedeeld, naargelang het risico van infectie dat zij met zich brengen:

- 1/ groep 1: een agens waarvan het onwaarschijnlijk is dat het bij de mens een ziekte kan veroorzaken;
- 2/ groep 2: een agens dat bij de mens een ziekte kan veroorzaken én een gevaar voor de werknemers kan opleveren;
- 3/ groep 3: een agens dat bij de mens een **ernstige ziekte** kan veroorzaken én een **groot gevaar** voor de werknemers kan opleveren; er is kans dat het zich onder de bevolking verspreidt;
- 4/ groep 4: een agens dat bij de mens een **ernstige ziekte** veroorzaakt én een **groot gevaar** voor de werknemers oplevert; er is kans dat het zich onder de bevolking verspreidt;

***Opmerking:** De classificatie van een agens onder groep 3 of groep 4 hangt af van een mogelijke effectieve profylaxe of behandeling; Voor groep 4 bestaat er gewoonlijk géén effectieve profylaxe of behandeling (bv het ebola-virus). Het Covid-19-virus werd geclassificeerd onder groep 3, omdat mogelijks een effectief vaccin werd ontwikkeld.*

BLOOTSTELLING

Codex art. VII. 1-1 en VII. 1-18

Europese Richtlijn 2019/1833 Bijlage 1

Gevaar voor blootstelling bij werknemers en uitzendkrachten geldt bij alle werkzaamheden waarbij biologische agentia worden gebruikt, vrijkomen of in oorspronkelijke staat blijven en dit ongeacht hun oorsprong.

Onderscheid wordt gemaakt tussen werksituaties waarbij er:

- Een **bewuste** blootstelling is aan biologische agentia;
- Een **onbewuste** blootstelling is aan biologische agentia;
- Een **accidentele** blootstelling is aan biologische agentia.

Bewuste blootstelling wanneer:

- Gebruik voor therapeutische of experimentele doeleinden;
- Microbiologische diagnoselaboratoria;
- Industriële productie van geneesmiddelen en vaccins, biotechnologie;
- Onderzoekinstellingen, laboratoria die werkzaamheden verrichten waarbij met biologische agentia wordt gewerkt met het oog op onderzoek en/of ontwikkeling, onderwijs of diagnose;

- Proefstations waar dieren bewust worden besmet.

Niet-bewuste blootstelling: indicatieve lijst (= niet limitatief!)

- Werk in de voedingsindustrie;
- Werk in de landbouw;
- Werkzaamheden waarbij sprake is van contact met dieren of producten van dierlijke oorsprong;
- Werk in de gezondheidszorg, met inbegrip van werk in isolatie- en post-mortem -eenheden;
- Werk in klinische, veterinaire en diagnoselaboratoria (met uitsluiting van microbiologische diagnoselaboratoria);
- Werkzaamheden in diensten voor sociale hulp, noodhulp en strafinrichtingen;
- Werk in vuilverwerkingsbedrijven;
- Werk in installaties voor de zuivering van afvalwater.

Opmerking: Als het resultaat van de risicobeoordeling een onopzettelijke blootstelling aan biologische agentia laat zien, kan er sprake zijn van andere werkzaamheden die niet in deze bijlage zijn opgenomen en waarmee rekening moet worden gehouden.

Accidentele blootstelling:

- Bijvoorbeeld als gevolg van een besmette klimaatinstallatie of van besmet koelwater.

Opmerkingen

- Een 'normale' infectieziekte, zoals b.v. een verkoudheid of griep, door contact met een besmettelijke **collega** valt buiten dit besluit.

- Het Covid-19 virus werd opgenomen in groep 3 van biologische agentia.

KB 23/11/2020 bijlage 1
art. 2
(BS 26/11/2020)

WERKGEVER

Verplichtingen

1. Opstellen van risicodossier

- De werkgever brengt alle risico's m.b.t. blootstelling aan biologische agentia op de werkplek in kaart. Er wordt hierbij rekening gehouden met de aard van blootstelling, duur en hoeveelheid van agentia. De werkgever laat zich hiervoor bijstaan door zijn bevoegde preventieadviseurs zoals de arbeidsarts.
- In functie van deze analyse worden de maatregelen opgesteld en ter advies voorgelegd aan het comité PBW.
- Alle bevindingen worden neergeschreven in een **risicodossier** en ter beschikking gehouden van de toezichthoudende ambtenaar.

2. Opstellen van een nominatieve lijst

- Van alle werknemers die zijn blootgesteld aan biologische agentia van groep 3 of 4 houdt de werkgever een nominatieve lijst bij met daarin, buiten de naam:
  - Een beschrijving van de werkpost,
  - De naam van het biologisch agens,
  - Een omschrijving van ongevallen of incidenten die een infectie of ziekte kunnen veroorzaken.
- Deze lijst blijft ter beschikking van de inspectie, preventiediensten en werknemer (enkel die informatie met betrekking op hemzelf). Na einde blootstelling blijft de lijst 10 jaar bewaard door de werkgever.

3. Geven van gepaste voorlichting en opleiding aan werknemers

- De werkgever bezorgt voorafgaand, en op regelmatige wijze tijdens de uitvoering van het werk, alle informatie en opleidingen nodig om op een veilige en verantwoorde wijze om te gaan met de biologische agentia.

4. Gezondheidstoezicht

Codex art. VII.1-13 t.e.m. VII.1-15

Codex art. VII.1-36 t.e.m. VII.1-38

Codex art. VII.1-42 t.e.m. VII.1-50

Codex art. VII. 1-76

- Het gezondheidstoezicht wordt georganiseerd met inbegrip van (verplichte) inenting en omvat:
  - **Een voorafgaande gezondheidsbeoordeling:** voor de blootstelling van gevaargroepen 2, 3 en 4;
  - **Een periodieke gezondheidsbeoordeling:** jaarlijks voor agentia die hardnekkige infecties kunnen geven; of voor overige agentia volgens frequentie bepaald door de arbeidsarts en na advies van comité PBW;
  - **Een voortgezet gezondheidstoezicht:** voor werknemers blootgesteld aan agentia die leiden tot hardnekkige infecties of deze met een lange incubatieperiode.

5. Inspectie ongeval incident/ongeval

- De gebruiker heeft de verplichting de inspectie te verwittigen wanneer een incident of een ongeval een verspreiding veroorzaakt van een biologisch agens dat infecties of zware ziekten kan veroorzaken bij de mens.
- De werkgever verwittigt zonder uitstel de werknemers en de leden van het CPBW van het incident of het ongeval.

WERKNEMER Verplichtingen

Codex art. VII. 1-41

Codex art. VII. 1-45

Werknemers melden elk incident of ongeval m.b.t. een biologisch agens aan de werkgever en de preventieadviseur of aan de preventieadviseur-arbeidsarts

Als een werknemer door zijn werk is getroffen door een infectie of een infectieziekte, een vergiftiging, een allergie dient hij zonder uitstel de arbeidsarts-preventieadviseur te verwittigen.

De arbeidsarts-preventieadviseur zal elk werk dat een mogelijke gelijkaardige blootstelling heeft ondergaan onderwerpen aan een gezondheidstoezicht.

INENTINGEN Plichten WG/WN

Codex VI1, Hoofdstuk XII

Codex Bijlage VII.1-1 vervangen door Bijlage 1 art.2 van het KB 23/11/2020 en VII.1-6

Bij 'niet-verplichte' inenting	Bij verplichte inenting (bijlage VII.1-6)
<p>Werknemer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ die niet immuun is voor het blootstellingsrisico van een welbepaald agens moet de mogelijkheid krijgen om zich hiervoor te laten inenten; ▪ wordt vooraf geïnformeerd over de voor- en nadelen van het vaccin; ▪ kan zich laten inenten door arbeidsarts of huisarts naar keuze; ▪ draagt zelf de kosten indien inenting is uitgevoerd door de huisarts van zijn keuze; ▪ wordt niet vergoed door de werkgever voor de hiervoor eventuele verloren arbeidstijd. <p>Werkgever:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ draagt wel de kosten van inenting door arbeidsarts. 	<p>Werknemer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wordt vooraf geïnformeerd over de voor- en nadelen van het vaccin; ▪ kan zich laten inenten door arbeidsarts of huisarts naar keuze; ▪ draagt zelf de kosten indien inenting is uitgevoerd door de huisarts van zijn keuze; ▪ wordt niet vergoed door werkgever voor de hiervoor eventuele verloren arbeidstijd. <p>Werkgever:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ is verplicht een inenting te voorzien voor bepaalde categorieën van werknemers (bijlage VII.1-6 van de Codex); ▪ moet de werknemer verbieden om zijn werk aan te vatten indien deze weigert om zich te laten inenten. ▪ draagt de kosten van inenting door arbeidsarts.

Opmerking:

- *Bijlage VII.1-1 van de Codex: info voor welk biologisch agens van de gevaargroepen 2, 3 en 4 een vaccin beschikbaar is.*

> Vervangen door Bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 23 november 2020 betreffende biologische agentia van de codex over het welzijn op het werk (BS 26/11/2020) (aanduiding V in lijst: Doeltreffend vaccin beschikbaar en geregistreerd in de EU)
- *Bijlage VII.1-6: info voor welke categorieën werknemers inenting verplicht zijn.*

**INENTINGEN
OVERZICHT**

1. “Verplichte” inenting (zie Codex bijlage VII.1-6)

Voor werkgevers is het verboden om werknemers tewerk te stellen die geen geldige inentings- of tuberculinetestkaart bezitten.

Codex bijlage VII. 1-6 bevat een niet-limitatieve lijst van ondernemingen en werknemers die onderworpen zijn aan een gezondheidsrisico verbonden aan blootstelling aan biologische agentia en voor wie een inenting of een test verplicht zijn voorgeschreven.

Gezondheidsrisico	Niet-limitatieve lijst ondernemingen en werknemers (Zie Codex bijlage VII. 1-6)
Tetanus	<ul style="list-style-type: none"> • land- en tuinbouwbedrijven • vee- en pluimveebedrijven • slachthuizen • reinigen van de wegen • onderhoud of de reiniging van de riolen • verbranding van vuilnis • contact met dierlijk afval
Hepatitis B	<ul style="list-style-type: none"> • laboratoria voor klinische biologie • tandartspraktijken • wasserijen die werken voor verzorgingsinstellingen • diensten voor sociale hulp en noodhulp • begrafenisondernemingen • strafinrichtingen • werknemers in de gezondheidszorg
Tuberculose	<ul style="list-style-type: none"> • diensten of eenheden voor verzorging van bacillendragers in ziekenhuizen • laboratoria voor menselijke of diergeneeskundige klinische biologie

Opmerking

*Deze lijst is **niet-limitatief**, d.w.z. dat in de onderneming waar de resultaten van de risicoanalyse wijzen op blootstelling aan een risico uit bovenstaande tabel, de werknemers eveneens verplicht moeten ingeënt worden.*

2. "Andere" verplichte inentingen

'Andere' inentingen die eveneens binnen het toepassingsgebied van Codex VII vallen.

Blijkt uit de risicoanalyse dat werknemers blootgesteld worden aan andere gezondheidsrisico's, afkomstig van biologische agentia, dan tetanus, hepatitis B of tuberculose, dan zijn inentingen aanbevolen en moet de werkgever deze aanbieden.

Gezondheidsrisico	Niet-limitatieve lijst ondernemingen en werknemers <i>(Zie Codex bijlage VII. 1-6)</i>
Hepatitis A	<ul style="list-style-type: none"> • rioolarbeiders; • personen belast met het ledigen van septische putten; • onderhoudstechnici van sanitaire installaties; • rattenverdelgers; • personen tewerkgesteld in de afvalwaterbehandeling en de hierbij betrokken laboratoria; • personeel van waterzuiveringsinstallaties dat in contact komt met afvalwater; • werknemers in de gezondheidszorg (Hepatitis A+B).
Kinkhoest	<ul style="list-style-type: none"> • werknemers in contact met kleine kinderen.
Andere risico's	<ul style="list-style-type: none"> • bijvoorbeeld werknemers met opdrachten in het buitenland.

"Extra" inenting die buiten het toepassingsgebied van de Codex VII. 1 vallen

Inentingen om te voorkomen dat werknemers ziek worden, kunnen worden aangeboden door de werkgever, maar vallen niet binnen het toepassingsgebied van Codex VII

Voorbeeld: griepvaccin.

REGISTRATIE

Vooraleer de arbeidsarts of huisarts de inenting verricht, moet hij aan de werknemer vragen of hij onlangs een inenting of hernieuwde inenting heeft ondergaan. Is dit het geval dan moet de werknemer een geneeskundige verklaring kunnen voorleggen waarin de aard en de datum van die inenting is vermeld.

De vaccinatiekaart van Preventie en Interim kan gebruikt worden om inenting te vermelden a.d.h.v. aard van de vaccinatie en de datum.

Bij voorbeeld:

Risico		Datum	Datum	Datum	Datum
Hepatitis A					
Hepatitis B					
Hepatitis A+B	Twinrix	03/03/2017	18/04/2017	11/09/2013	13/11/2013
Tetanus					
Kinkhoest					

Codex art. VII. 1-59

BELANG VOOR DE UITZENDSECTOR

“Contact met voedingswaren” als biologisch agens.

1. Sinds **1 januari 2016** is het verplicht gezondheidstoezicht afgeschaft voor werknemers en uitzendkrachten die in rechtstreeks contact komen met voedingswaren. In de plaats hiervan voorziet de werkgever voor zijn werknemers in een gepaste opleiding en gerichte vijfjaarlijkse risicoanalyse zoals bedoeld in Codex VII.1, Hoofdstuk VII.
2. Vanaf **11 augustus 2018**, in het kader van voedselveiligheid, moeten uitzendkrachten die zich bezighouden met voedsel gerelateerde activiteiten - zoals slachthuizen, broodjeszaken, enz.- niet langer de medische geschiktheid aantonen door middel van een huisarts.

Vaccinatiekaart

1. Uitzendkrachten die bij verschillende gebruikers tewerkgesteld worden, hebben er belang bij dat ze over de juiste informatie beschikken met betrekking tot hun inenting/testen.
2. Bij een verplichte inenting of tuberculinetest bezorgt de arbeidsarts verplicht de inentings- of tuberculinetestkaart aan de werkgever.
3. Door bij elke inenting/test (verplichte en ‘andere’ verplichte inenting) of hernieuwing de aard en data te vermelden op de persoonlijke vaccinatiekaart van Preventie en interim, beschikt de uitzendkracht steeds over de juiste informatie wanneer hij/zij zich ter beschikking stelt voor een functie aangeboden via een uitzendbureau.

REGELGEVING

Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en zijn uitvoeringsbesluiten;

Codex VII.1 - Biologische agentia;

Codex I.4 - Maatregelen in verband met het gezondheidstoezicht op de werknemers.

Koninklijk Besluit van 23 november 2020 van boek VII, titel 1 betreffende biologische agentia van de codex over het welzijn op het werk (BS 26/11/2020)

Draagwijdte en doelstelling van de circulaire

Een circulaire herneemt de inhoud van een besluit in eenvoudige en klare taal. De informatie opgenomen in deze circulaire wordt gegeven ten louter indicatieve titel en houdt geenszins een raad of juridisch advies in. Preventie en Interim wijst elke aansprakelijkheid af voor enige schade die zou volgen, rechtstreeks of onrechtstreeks, uit een vergissing of een weglating in deze circulaire. Het gebruik van deze circulaire behoort tot de exclusieve verantwoordelijkheid van de lezer.